

Ocenjivanje razvoja interne revizije u zemljama u tranziciji

Dva okvira za ocenjivanje

Prezentaciju izradili: Gareth Evans i Pascale Kervyn
Svetska banka,
PEM-PAL radionica za interne revizore
Ljubljana, 12.-14. decembra 2006. godine

Pregled prezentacije

1. Zbog čega se vrši procena razvoja interne revizije u ekonomijama u tranziciji?
2. Primena okvira: Lekcije naučene iz iskustava drugih zemalja;
3. Okviri: Pregled;
4. Model okvira okruženja;
5. Model sposobnosti interne revizije;
6. Zaključak.

1. Zbog čega se vrši procena razvoja interne revizije u ekonomijama u tranziciji?

Motivacija Svetske banke:

- ✓ Potreba da se stekne uvid u faktore uspeha i odnos prema celokupnim reformama upravljanja javnim finansijama;
- ✓ Podrška reformama javnih finansija zahteva bolji fokus;
- ✓ Započeta izrada studije tokom 2005. godine.

2. Primena okvira: Lekcije naučene iz iskustava drugih zemalja

- ✓ Zemlje sa dobrim i vrlo dobrim učinkom su počele od osnovnog nivoa
 - Iskustvo zemalja iz procesa pristupanja Evropskoj uniji: EU Accession Experience: Litvanija, Letonija, Slovačka, Mađarska;
 - Kanada, Velika Britanija i Sjedinjene Američke Države.
- ✓ Svi možemo da učimo iz ovih iskustava!

3. Okviri: Pregled

✓ Faza 1. Proceniti situaciju u zemlji

Model okruženja

✓ Faza 2. Proceniti sposobnost i uspešnost jedinica interne revizije

Model sposobnosti interne revizije

4. Model okvira okruženja

A. Definicija i obuhvat

B. Koraci za popunjavanje;

C. Uticaj elemenata okvira okruženja;

D. Primena modela okvira okruženja.

A. Definicija i obuhvat

Ocenjivanje na osnovu pet osnovnih grupa faktora, koji se dalje dele na 26 elemenata prisutnih u razvoju interne revizije u zemljama EU8.

- A. Razvoj i reforme na nacionalnom nivou / nivou vlade;
- B. Organizacioni / kulturološki;
- C. Eksterna revizija / kontrola;
- D. Interna revizija / profesionalizam;
- E. Ključni pokretači / faktori uspeha interne revizije.

B. Koraci za popunjavanje

1. Razmotriti/opisati svaki od 26 elemenata;
2. Oceniti sve elemente na osnovu dostavljenih indikatora;
3. Bodovati svaki od elemenata;
4. Sabrati sve pojedinačne bodove;
5. Konačni broj bodova ukazuje na to na kojem nivou se zemlja nalazi.

C. Uticaj elemenata u okviru Okvira okruženja

- ✓ X faktori – važni;
- ✓ Y faktori – vitalna podrška;
- ✓ Z faktori – apsolutno ključni za uspeh!

D. Primena Modela okvira okruženja

- ✓ **Nivo 1.** Nisu prisutni uslovi za razvoj interne revizije;
- ✓ **Nivo 2.** Uslovi marginalno razvijeni;
- ✓ **Nivo 3.** Uslovi na dobrom nivou razvoja;
- ✓ **Nivo 4.** Uslovi prisutni.

5. Model sposobnosti interne revizije (Internal Audit Capability Model - IACM)

- A. Definicija interne revizije;**
- B. Elementi Modela
sposobnosti interne revizije;**
- C. Primena Modela
sposobnosti interne revizije.**

A. Definicija interne revizije (1)

Interna revizija je nezavisna, objektivna, kontrolna i konsultantsku aktivnost, čija je svrha, da poveća vrednost i unapredi rad neke organizacije. Pomaže organizaciji u ostvarivanju ciljeva uvođenjem sistematskog, disciplinovanog pristupa evaluaciji i unapređenju delotvornosti upravljanja rizikom, kontrole i procesa upravljanja.

(1) Institut internih revizora

B. Elementi Modela sposobnosti interne revizije

- ✓ Okruženje interne revizije;
- ✓ Profesionalni standardi;
- ✓ Organizacija;
- ✓ Kadrovska rešenja / ljudski resursi;
- ✓ Usluge.

C. Primena Modela sposobnosti interne revizije

- 1. Prvi / početni nivo – ne postoje standardi;
- 2. Poslovanje uglavnom u skladu sa nalogima rukovodstva;
- 3. U skladu sa nekim od standarda Instituta internih revizora;
- 4. U skladu sa većinom standarda Instituta internih revizora;
- 5. Napredni nivo – svetski standardi, najbolje prakse.

**6. Zaključak: Da li je
nerealistično za zemlje
u tranziciji?**

NIJE!

Usmereno ka postizanju *razumnog,*
ne apsolutnog, nivoa
usklađenosti sa međunarodnim
standardima koje propisuje
Institut internih revizora (IIR).
Proces se mora sprovoditi u fazama.

Upamtite!

- ✓ Zemlje sa dobrim i vrlo dobrim učinkom su počele od osnovnog nivoa
 - Iskustvo zemalja iz procesa pristupanja Evropskoj uniji: EU Accession Experience: Litvanija, Letonija, Slovačka, Mađarska;
 - Kanada, Velika Britanija i Sjedinjene Američke Države.
- ✓ Svi možemo da učimo iz ovih iskustava!